

Démon

ANGLIE, léta Páně 731

I

Děšť zeslábl a Vlkohlav si shrnul kapuci těžkého pláště. Obrátil se a pozoroval, jak jeho mladý společník zápasí s mokrým, lepkavým blátem na cestě.

„Jestli se mnou chceš zůstat, budeš se muset snažit víc,“ řekl šaman.

Chlapec zůstal stát a pokrčením ramen přesunul těžký ranec do příjemnější polohy. „Měli jsme se někam schovat,“ postěžoval si.

„*Mohli* jsme se někam schovat,“ odvětil Vlkohlav. „Jenže já nechci.“

Mladý *Písmák* (takto si právě říkal) zamumlal něco pohoršujícího. Prohýbal se pod tíhou rance, v němž měli kůže na stan a různé pomůcky a pazourky na rozdělávání ohně. Vlkohlav nesl dřevo - na oheň a útočiště. Těch klacků bylo pět a vůbec nebyly těžké; ranec, který si nesl, byl jen malý a obsahoval nástroje, deset stočených masek, perí...

Písmák byl malý, zavalitý chlapec, ještě ani ne desetiletý. Psát se naučil v klášteře v Cantabriagh, kde se ocitl v plenkách, když mu rodiče zavraždili (aspoň tak mu to řekli) ‘lidé ze severních krajů’. Ted ani sám nevěděl, jestli by tvrdý klášterní režim nebyl lepší než tenhle život s tajemným cizincem, který ho vyhladovělého našel poté, co se podruhé pokusil ze zdí svého žaláře uprchnout.

„Jestli si polámu prsty, doplatíte na to vy,“ postěžoval si Písmák.

„Jestli si polámeš prsty a nebudeš moci psát, nechám tě tam, kde budeš. V psaní není žádné kouzlo...“

„Sám psát neumíte,“ prohlásil chlapec nahlas a dál se brodil blátem.

Vzápětí se musel prohnout, jak ho silná, krutá ruka popadla za nos a křivila mu tvář, až měl strach, že mu prasknou záda. Vlkohlav mu do obličeje dýchal zkažený vzduch. Šedé oči, široký úšklebek, upřený pohled.

„Takže ty nade mnou vlastně máš moc, co?“

„Vůbec ne, pane,“ ospravedlňoval se Písmák. „Jsem jenom unavený a mám hlad.“

Nelítostné sevření povolilo. Vysoký muž, malý chlapec; vysoký se na malého podíval ze své výšky a ukázal mu vlídnější tvář.

„Vždyť já také. Ale už tam skoro jsme. Ten kopec před námi...“

„Je to Tančící vrch?“

„Určitě.“

Šedivým dnem zírali před sebe. Kopec obrůstal hustý les, ale sám byl úplně holý, jako by se křída v jeho nitru tlačila skoro až na vzduch a

nedovolovala půdě udržet stromy. V troskách tam stála nevelká, zvláštní stavba, stará a zchátralá.

„Lidé nikde,“ ozval se Pismák a jeho bledý obličej prozradil náhlý nával úzkosti. Rozhlížel se kolem sebe temným lesem, mokrou krajinou.

„Na Tančícím vrchu už dlouho nikdo nežije,“ zamumlal polohlasně šaman. „Jsou z druhé strany, z jihu. Proto jsme přišli ze severu. Chtěl jsem získat čas, abych do sebe mohl vtáhnout atmosféru, kterou to místo má.“

„A *Démon*?“ zeptal se rozechvěle chlapec.

„Jestli tu nějaký démon je, tak bude ve vesnici a ne tady.“

Na zemi ležel padlý strom. Kůra byla mokrá, ale bylo to dobré sedátko. Vlkohlav k němu zamířil. „Sedni si a nachystej si věci na psaní. Od této chvíle si povedeme záznamy.“

„Budu mít mokré zadek!“

Muž se díval, jak chlapec nerozhodně stojí a prohmatává si sedací partie tenkých plátěných kalhot. Bůh ví, že zima a nevlídno bylo i tak dost, než aby si člověk koledoval o další prochladnutí. Vlkohlav ze sebe s povzdechem shodil těžký plášť. Položil jej přes kmen a sundal chlapci ze zad ranec. „Teď už se jeho Lordstvo může posadit.“

„Díky.“

Bez pláště byl na Vlkohlava zvláštní pohled; kůže a kosti na něm bylo určitě víc než masa a oblečený byl do sešitých kožek z krys, zajíců, rysů a vyder. Znal křesťanský svět dostatečně, aby věděl, že vypadá jako muž, který se jmenoval Jákob a chodil v barevném kabátě. On byl barevný vlk. Jeho barvami byly barvy času, žírné půdy, šedého kamene, rudé krve, bílých kostí a šedivého nebe, které putování prvních lidí přihlíželo. Jeho magie, pokud to vůbec magie byla, byla s těmito barvami svázána. Každý proužek kůže zahříval jak tělo, které jej na sobě nosilo, tak ducha, který v se v té chodící mrtvole skrýval.

Byl vyzábělý, půlka zubů mu chyběla, ruce jako zkroucené kořeny trnky. Vlasy měl bílé, svázané dlouhým, červeným lněným pouzdrem, které se mu táhlo přes rameno až na levou stranu hrudi, kde si je připichoval a hladil pro štěstí, jako by to byl ohon Eponina koně.

Vši, které po něm lezly, byly pohuble a vyhladovělé, protože z prázdné slupky jeho těla neměly co vysát. Kdykoli mohly, přeskakovaly a přelézaly na Pismáka, aby se poměly, aby přežily, jenže buclatý chlapec po nich systematicky pátral, sbíral je, rozmačkával je a stěžoval si, že je slabý, protože ztrácí krev. Když psal do deníku, rozmazával tu havěť po pergamenu. Slova byla Vlkohlavova, krev jeho vlastní.

„Nechtěl by ses najíst, než se do toho dáme?“ zeptal se vlídně věštec. Písmák se usmál, oči se mu rozšířily. „Ano!“

Vlkohlav se obrátil ke stromům, zavěťřil a pak se také usmál. „V houští je kanec, čtyři sta tvých smutných kroků západním směrem. Je to malý kousek, vyšší než ty, ale starý. Vysoko na hrudi má ránu po oštěpu. Je to snadná kořist. Běž a zabij ho - vystačíš s holýma rukama. Upečeme si ho, sníme ho a pak se můžeme dát do práce...“

Ale chlapec si určitě představil kly, které člověka snadno rozpárou, a zůstal, kde byl, dál seděl na tlejícím kmeni, očima visel na svém pánovi a ruce mu tam, kde se zarávaly do peleríny, úplně zbělely.

„Když já dnes na kance ani nemám chuť...“ řekl.

„Já také ne,“ zahuhlal věštec. „Vlastně máš pravdu. Bez jídla se jde líp. Tak se dáme do práce, co říkáš?“

„Můžeme.“

Písmák se chopil brku z husího pera a hliněné nádoby s inkoustem a sklonil se nad silný, žlutý pergamen, který si k pravé noze přivázal, aby se nehybal. Vlkohlav začal mluvit.

Povolali mne. Přišel jsem do jejich vesnice. Kopec, na kterém kdysi hořely staré ohně, je na jihu. Teče tam potok a démon je za ním. Jsou tu barvy a vzpomínky. Lesy byly kdysi prořezány, jsou tu pohřebiště. Žádné duchy necítím, ale v zemi je kov a není to železo. Pozoroval jsem let tří ptáků. V zemi je něco pohřbeno, ale možná to s věcí nijak nesouvisí. Když jsem položil ruku na zem, vylezl na ni brouk a držel se čáry života. Sřetenutí s démonem bude úspěšné. Na chlapce Písmáka budu víc než laskavý. Bude z něj dobrý Vlkohlav.

Vlkohlav natáhl ruku, popadl chlapce za zápěstí a odtáhl mu brk od pergamenu. Písmák se zatvářil překvapeně, pak se lekl. „Co znamenají ty poslední znaky?“ řekl muž.

„Poslední slova.“

„Co říkají?“

Chlapec těžce polkl. „Zapsáno tohoto dne na Tančícím vrchu Písmákem.“

„To jsem chtěl, aby říkaly, ale říkají něco jiného. Ukaž mi, jak to říkají.“

Ale zatímco Písmák přejížděl po řadě symbolů prstem, Vlkohlav se mu díval jen do očí a okamžitě poznal, že chlapec lže. Jedna mu zvučně přistála

za uchem. Pravda vyšla najevo rychle. Řádek byl smazán, překryt černou tekutinou stékající z brku.

Vlkohlav shlížel od pobožené svatyně na vrcholku Tančícího vrchu na shluk chatrných stanů a přístřešků vztyčených dole u řeky, na východní závětrné straně lesa. Napočítal deset stanů a čtyři trvalejší stavby; střechy byly z kůží, stěny z klád vyplněných drny nebo pytlovinou. Pa-lisádu, která tuto provizorní osadu chránila, tvořilo hloží a lísky; byla jednoduchá a chabá. Někde hlasitě štěkal pes; Vlkohlav jej našel za řekou, kam ho vesničané vyhnali, vychrtlého, polozdivočelého. Běhal křovím sem a tam a hladově hledal nějakou kořist.

„To je ta prokletá vesnice?“ zeptal se Písmák.

„Jenom vesničané. Původní osada, usedlost, kterou opustili, je ještě dál...“

Dole hořely dva ohně. Ženy v šedozelených halenách se shromažďovaly buď kolem nich nebo u řeky. Muži postávali v hloučcích a všichni drželi oštěpy a malé štíty -Saští sedláci, kteří najednou nervózně napodobovali své bojovné předky. Vlkohlav si všiml, že mají na rukou a na tvářích válečné pomalování v místním provedení.

„Vypadá to, že jsou vyhladovělí,“ utrousil zamyšleně šaman.

„To já taky,“ řekl Písmák.

Vesnici, ze které odešli, bylo jen tak tak vidět v dálce, na vyvýšeném místě zvýrazněném strmými hliněnými valy. Byla malá. Vlkohlav musel napnout svůj starý zrak, aby ji zahlédl, a zdálo se mu, že rozeznává zbytky vysoké dřevěné palisády. Ale i odtud bylo vidět, že uvnitř se rýsují stavby a tvary, které jsou zvláštní, s nimiž není něco v pořádku. Nad opuštěnou vesnicí se vznášel opar, jako by tam proudil horký vzduch. Den byl sice jarní, ale chladný.

Svatyně na kopci, již dávno ponechaná osudu z jiných důvodů než vesnice, byla zasvěcena temnému bohovi. Teď byla v troskách, dřevěné stěny se rozpadly, kamenná kle-kátka a oltář ošlehaly větry a deště, namalované symboly vybledly... ale síla tu stále byla. Slepá tvář, která se dívala z kouta, kam zapadla, jako by se na Vlkohlava ušklíbala.

Vzpomínáš si na mne? Sahá tvá dávná paměť až k MÝM začátkům ?

Zrnitý kámen byl odřený a otlučený. Ale Vlkohlav si vzpomínal, pamatoval si toho boha.

Tloukl jsem tě parohem dvakrát vyšším než já. O generace později jsem tě štval zemí divokých koní. Rozdrtil jsem ti lebku před prvním vojevůdcem. Jejich bronzové dýky byly na mé umění krátké. Viděl jsem, jak tě shazují legie. Stál jsem tam a díval se. Neděsíš mě.

Zdálo se, že úsměv na rozpadající se tváři starého boha trochu povadl.

„Je tohle místo důležité?“ zeptal se Písmák. „Nejspíš ne. Máme proti sobě démona, který mění věci. Ne vzpomínku. Žádného rozpukaného kamenného boha.“ „Který to byl?“ zeptal se neklidně chlapec. „Které z jeho jmen by se ti nejvíc líbilo?“ „Rudá Větev.“

„Mabathagus. Bůh kopců. Bůh zemských hlubin.“ „Hekaté...“ zašeptal chlapec.

„Hekaté byla jeho dcera. Zabíla ho už před staletími.“ „Takže nám nic neudělá?“ „Myslím, že ne. Slíbit to nemůžu.“ Chlapec obezřetně ustoupil.

Ano, tohle místo je důležité. Něco se tu stalo. To místo má v sobě kouzlo. Lidé z vesnice o tom nemají ponětí. Obdělávali půdu. Klaněli se starým bohům i novým. Konali obřady po staru i po novu. Ztratili kontakt s duchem země. Nájezdníci ze severu tu po sobě něco nechali. Řeka jim mohla pomoci doplout až sem. Myslím, že toto místo je zapomenuto. Kov v zemi. Pobořený chrám. Kopec, který křičí zapomenutými hlasy. Les, který se znovu rozrostl, aby zakryl jizvy jiného místa. Cítím tu jen mír. Stíny se nehýbají. Nic je nevyrušilo. Je to staré. Pokračuje to dál.

Ale démon je odjinud. Už vím, že to bude strašlivé střetnutí.

Prošel jednoduchým trnitým oplocením, minul neklidné stráže a vstoupil do kruhu stanů. Ženy popadly děti a schoulily se u řeky. Muži, na pohled unavení a zlostní, obstoupili cizince ze všech stran, oštěpy (jen pár s železnými hroty) a dýky připravené k útoku.

„Toto je osada Gillových lidí?“

Vystoupil drobný muž, nejstarší ze skupiny. Jeho plášť byl těžší než většina ostatních a na ušpiněné lněné košili nosil matný kožený kabátec. „Já jsem Gilla. Toto jsou moji lidé. A toto je náš domov, když se v naší osadě usídlil zlý duch. A ty budeš Vlkohlav. Přišel jsi rychleji, než jsem čekal.“

„Dobře jste mě zavolali,“ řekl věštec. Písmák za jeho zády neklidně přešlápl; obklíčení zamračených, plavovlá-sých lidí se mu nezamlouvalo. Vlkohlav začal procházet čtverec vymezený Gillovými lidmi křížem krážem. V jednom místě se zastavil, usmál se a zaryl nůž do trávníku. Po několika minutách bodl do země a vytáhl rozkládající se, červy prolezlou vlčí hlavu.

Mužům se viditelně ulevilo. I Gilla užasle zavrtěl hlavou, jak snadno cizinec povolávací znamení našel.

„Je to staré kouzlo,“ řekl Gilla.

„Vím,“ přisvědčil Vlkohlav klidně. „Kdo vám je ukázal?“

„Moje matka. Byla snílek, ten, který kouzla přitahuje. Věděla o věcech, na které mé prosté smysly nestačily. Teď, když vím, že povolávací kouzlo působí, ti ukážu své syny.“

„Hlavu uvařte,“ prohlásil Vlkohlav a hodil odpudivý předmět jednomu z mužů kolem. „Kosti mi dejte a z vývaru svařte hustou polévku.“ Otočil se a pohlédl na Písmáka, který najednou zbledl víc než kdy jindy. „Dohlédněte na to, aby můj učedník vypil plnou misku.“

„Ne, já ne. Takový hlad nemám.“

„Hlad s tím nemá nic společného. Chceš být Vlkohlav. Chceš umět vlčí kouzla. Tak bys měl vědět, jak chutná duch, se kterým budeš pracovat.“

Písmák měl zelenou barvu a horečně civěl na shnilou věc ležící na zemi.

Vlkohlav s Gillou se odebrali pod plátěný přístřešek a posadili se na podlahu z kapradí a rákosu. Něco málo snědli. Věštec se napil mléka. Gilla upil kyselého vína, které bylo na prodej.

„Kdy démon přišel do vesnice?“

„Asi před pětadvaceti nocemi.“

„Kde se usídlil?“

„Těžko říct. Ale uprostřed vesnice je hluboká studna, obložená kamením. Nebyli jsme první, kdo se na tom mís-tě usadil. Zčásti jsme stavěli na zbytcích staršího města.“

„Studna... obložená kamením...“ zamumlal tiše věštec. Přimhouřil oči a pokýval hlavou, jako by něčemu porozuměl.

„Byla tam léta,“ řekl Gilla. „Ani si nepamatuju odkdy.“ Pokrčil rameny, zamračil se a obrátil k šamanovi věkem unavené oči. „Proč by se démon objevil právě teď?“

„S kameny se něco stalo,“ zamručel Vlkohlav. „Zažil jsem takové nechtěné přivolání mnohokrát.“

Gilla se na něj chvíli upřeně díval a pak přikývl. „Ano. Do horního kamene byla vyryta dvě jména. Doufal jsem, že to nebude ono.“

„Dvě jména?“

„Dva mladíci. Blýskli se v potyčce s nájezdníky. Seveřanů bylo jen dvanáct a dva jsme zabili. Těm, kterým se to podařilo, stoupla sláva do hlavy a a vyryli svá jména do kamenů studny.“

„A kde jsou ti dva teď?“

Na Gillovi bylo vidět, jak trpí. „Stále tam. Uvěznění. Ve studni. Ty změny se dějí kolem nich. Je možné, že touto dobou jsou už mrtví. Několik dní jsme neslyšeli, že by volali o pomoc, strachem, o *démonově synovi*.“

„O *démonově synovi*?“

„Tak to křičeli.“

„A jak se ti mladíci jmenovali?“

„Ealgawan a Badda. Moji synové.“

Znovu začalo pršet a shromážděný dav se rozprchl do přístřeší. Vlkohlav se díval, jak prší, nasával vůni vlhké země a cítil démonovu přítomnost, nezvyklý, kouřový pach vznášející se v mokřém dni.

„Jak jsem si myslel,“ řekl. „Démon je ve studni. Když prší, voda bublá, démon proniká do světa a přináší s sebou pach ohně. Říkáte, že vesnici mění?“

„Je to jako vidiny v těžkém snu. Jeden den je dům takový, jak byl postaven, a další den vypadá, jako by ho protáhla ruka nějakého obra. Objevují se kameny zvláštních barev,“ pokračoval Gilla, „a laťky z tmavého dřeva, tenče nasekané. Pak zase tvrdé sklo, jaké je k vidění v kostelích. A když popraská, rozpadne se na střepy jako nože. Přes noc vyrůstají kamenné zdi, zářivé bílé, a před svítáním se rozpadají. A vždycky přicházejí stříbrní duchové: pohybují se vesnicí jako přízraky, jde z nich hrůza. Utekli jsme, dokud jsme mohli. Prokletá je celá vesnice, nejenom moji dva synové.“

Za celé dlouhé generace svého putování Vlkohlav o něčem podobném neslyšel. Gillovi to ale neřekl. Vstal a přitáhl si plášť s kapuci těsněji k tělu. Písmák se krčil v jednom ze stanů a pozoroval železný kotel, ve kterém se vařila zvířecí lebka a vydávala silný, hnilobný zápach. „Zůstaň tady,“ řekl mu věštec.

Sám se vydal hledat předměty, které by démonově proměně odolaly. Vylovil z řeky černý, vodou ohlazený kámen a rychle jej spolkl. Rozmazal si po zápěstí neměnnou hlínu. Potom tak dlouho chodil mezi ženami a prohlížel si jejich majetky, až našel kamennou lasturu, rovněž neměnnou, zkamenělý život. Byla už zpracována jako náhrdelník, tak si ji přehodil přes rameno.

Takto chráněn, odešel hustým lesem k opuštěné vesnici. Díval se vzhůru na mohutnou palisádu korunující strmý hliněný val, mnohem vyšší, než by kdy Gillovi lidé mohli navršíť. Z náspu vyrůstaly stromy, zčernalé a obludné, zkroucené do nezvyklých tvarů, jakoby ohýbané větry ze čtyř stran světa. Svými kořeny svíraly a zakrývaly velké kamenné bloky, z nichž některé zdobily symboly a tváře. I to bylo démonovo dílo.

Vlkohlav obešel vnější val dvakrát kolem dokola a pak vstoupil východní branou do vesnice. Znovu musel zalapat po dechu, tentokrát když spatřil pokřivené domy se zkroucenými, šikmými zdmi, obarvené kameny, střechy z bizarní směsice došků, které by čekal, a tašek, jaké viděl na

římských stavbách. Odevšad na něj ze soch nebo z trosek zhroutených staveb civěly hrůzné, ohavné tváře.

Ze středu vesnice vyrůstala věžička připomínající římské věže, ale kulatá. Vlála na ní dlouhá trojúhelníková vlajka; byla červenozlatá a tvorem na ní vyobrazeným byl drak. Na vrcholku věže bylo cimbuří. Celá stavba zářila bělostí.

Ve vzduchu se vznášel čpavý puch démona.

„Ealgawane! Baddo!“ zvolal věštec, ale odpovědělo mu jen ticho. Někde v té změti neskutečných staveb se nacházela studna a v ní dva uvěznění muži. Jenže šaman neviděl, jak do toho labyrintu z kamene a dřeva proniknout.

Znovu zavolal, a sotva to udělal, země se zachvěla. Zdi se ještě víc rozvalily a ve vzduchu to *zapraskalo*, jako by bůh Taran sesílal z nebe svůj němý hněv. Nenadálý dusivý vítr osušil z věštec dešť. Budova před ním se u základu zkroutila a z velkých puklin, které se v ní objevily, se začala loupat a sypat vyschlá hlína.

Vlkohlav rychle couvl a přitáhl si plášť k ramenům. Snažil se nepropadnout panice, ale byl nervózní.

Deštěm se přihnali jezdci, nepočtená tlupa na obrovských koních. Všechna zvířata byla bílá a zakrytá těžkými, barevnými houněmi. Postroje jim řinčely jako pochodující legie. Jejich jezdci byli stříbřití, lesklí ale nezřetelní, jako by přijížděli z nějakého mrazivého pekla.

Byli nehmotní jako mlha a stejně rychle, jako se před Vlkohlavem zjevili, zase vybledli, přestože země se dál třásla dusotem jejich jízdy. Věštec se s takovými jezdci dosud nesetkal, ale věděl, že jsou to válečníci. Vídal podobné od vysušených hradeb Babylonu po chladné hranice Římské říše. Šel v patách Gótům a díval se z dálky, když vysocí, tmavovlasí muži v zářivém bronzovém brnění triumfálně kroužili kolem mohutných kamenů v této zemi, zemi Britů.

Viděl toho mnoho, ale válečníci, které právě spatřil, byli z neznámé země. Stejně jako Vlkohlav, byli to duchové.

Shrbené, aby se chránil před deštěm, vesnici zase opustil. Setkání v něm zanechalo strach, ale také vzrušení.

II

Hlava skloněná v dešti, lesknoucí se vyhublé tělo, divoký pes unaveně obcházel po břehu řeky, jedním okem sledoval stany a zubožené

zemědělce, kteří v nich žili, druhým si hlídal husté křoviny, jež břeh lemovaly. Písmák, jenž se až dosud ztraceně krčil nedaleko páchnoucího vývaru z vlčí lebky, teď vstal, zachumlal se do krátkého pláště, zalétl očima ke Gillovi - zabranému do vlastních myšlenek - a vydal se stejným směrem jako pes.

Chlapec měl hlad a zároveň zlost, že ho jeho pán tak oklamal. „Potřebuju se najíst. Copak to nechápe?“ V břiše mu kručelo a duté kosti ten zvuk vracely jako ozvěna. V dešti bylo cítit kouř hořícího dřeva a to v něm probouzelo představu vepřového masa, do černa a do křupava opečeného nad ohněm. Klouzal po mokré trávě u řeky, prodíral se šípkovým a hlohovým houštím, poslouchal pleskání deště ve stromech zahalených do kabátu jarního listí a po celou dobu držel krok se psem.

Pes přešel na druhou stranu řeky kus před ním, nedaleko valu, který obepínal zakletou vesnici. Chlapec se na chvíli skrčil do křoví a přes lísky pozoroval loudající se postavu svého pána, jenž vysokou stěnu pomalu obcházel.

Vlkohlav se směrem, kde byl, podíval jen jednou, ale zřejmě si ničeho nevšiml. Zmizel uvnitř. Vzápětí se půda zachvěla, stromy na valu se zkroutily a zasténaly a jako by se po chlapci začaly sápat. Písmák ohromeně, vyděšeně vytřeštil oči a spěšně ustoupil k řece.

Psovi se podařilo chytit hryzce. Chroupal bezvládné, hnědé tělo a pokukoval po chlapci divokýma očima, které hrozily: nepřibližuj se.

Písmák se zimomřivě schoulil pod stromem. Pes při jídle kňučel, pak začal vrčet. V několika okamžicích tvorečka zhltl.

„A mně nenecháš ani *ocásek*? Ty jsi ale potvora!“ Hodil po psovi klacek. Pes viděl, jak se k němu zbraň blíží, ale neuhnul a dřevo ho zasáhlo do hlavy. Vstal a došel k chlapci pod stromem. Písmák napřáhl ruku a pes mu chňapl po zápěstí, sevřel obnažené maso mezi zuby, ale nekousl.

„Kousni,“ vybídl ho Písmák. „Napij se krve. Ukaž svou nezávislost. Nebuď jako já, který se bojím svému pánovi postavit.“

Jenže divoký pes nežil divoce dost dlouho; jeho vzpomínky na oheň a přátelství byly ještě příliš živé. Díval se na Písmáka očima, jejichž výraz najednou změkkl.

Pustil chlapce a rozběhl se lesem k valu a palisádě ze zkroucených stromů. Do drnů bubnoval déšť. Vzduchem se míhaly odrazy a tvary. Písmák pohyb v lese spíš cítil než slyšel. Uhnul, přikrčil se, cítil, jak mu naskakuje husí kůže. Smysly měl zbystřeně; po tváři mu stékala voda soucitného, vydatného lijáku.

V lese byli jezdcí. Někde nedaleko se něco plížilo... A pes, který byl z lesa venku, se choval podivně. Točil se do kolečka, jakoby za ocasem, ale vypadalo to, že něco větrí. Pak s napjatými prackami vyskočil do vzduchu a znovu, jako by tloukl na zavřené dveře nebo se snažil vyškrábat na strmý břeh.

Pes se na Písmáka zadíval. Pak se obrátil a s ňafáním a štěkáním se rozběhl kolem vesnice, jako ztracené, vyděšené zvíře, které naprosto zešílelo. Znovu vyskočil do vzduchu, dopadl a pak se zarazil, jako by něco uviděl.

„Co tam vidíš?“ zeptal se tiše chlapec.

Pes se nehýbal. Vypjal hřbet a naježil se. Zavrčel a podivně, toporně se vydal zpátky. Potom zoufale zaštěkal, znovu vyrazil vpřed, vyskočil, zahrabal nohama ve vzduchu a dopadl na mokrou zem.

Vzápětí se za Písmákem ozval náhlý, lekající lomoz a chlapec se rychle obrátil. Vycouval z lesa ven a vyděšeně se díval, jak se propletené, zamotané houští za ním rozevírá. Vynořil se z něj obrovský psí obličej, psí tlama, zuby lesklé a ostré jako dýky, řinoucí se sliny.

Procházel lesem jako kuň, odíral se o stromy. Vyrazil z lesa ven a prohnal se kolem ohromeného, zdřevěnělého chlapce. Šířil kolem sebe pach divokosti, pach svého území, štiplavý, močovitý zápach linoucí se z jeho vysokých boků. Člověk, který šel za ním, byl také obrovský. Část těla měl zakrytou brněním, na sobě kilt a přilbu, jakou nosí Seveřané. Přešel po krčícím se písaři pohledem a zatahal za provaz, na kterém obrovského psa držel.

„Cunhaval,“ hlesl Písmák a vzápětí těžce dopadl na zadek, protože muž a obrovské zvíře neprošli branou do vesnice, ale do pekla, ztratili se v dešti, zmizeli, v jednu chvíli tam byli a v další jako by se do země propadli.

Divoký pes dostal mrtvičný záchvat. Vyl, válel se po zemi, nohama hrabal ve vzduchu, tělo se prohýbalo a svíjelo. Vypadalo to, že umírá. Písmákovi se zdálo, že slyší, jak praskají kosti. Že by ho drtila pracka zmizelého psa. psa-démona?“

„Cunhaval. Velký Pes...“ zašeptal znovu chlapec. Vzpomněl si na pověsti, které o *tom* netvorovi slyšel v dobách, kdy byl mladší, v klášteře. Cunhaval, pes z onoho světa, který běhá se svým pánem válečníkem, nepřemožitelným rytířem. Vlkořev mu o něm vyprávěl také, ale měl pro to jiný důvod, důvod související s *nahlížením* do onoho světa. Cunhavalova *maska*, která umožňuje vidět běh loveckého psa do říše duchů.

Přistoupil k umírajícímu zvířeti blíž. Veškerá divokost byla pryč. A pak se oči zakalily, snad když se duch vydal za Cunhavalem do světa uvnitř.

„Co jsi viděl?“ zašeptal Písmák do mokrého ucha. „Co to asi bylo?“

Pes tiše dýchal, až nakonec přestal dýchat úplně. Písmák ho chvíli hladil po mokré hlavě, pak tělo odtáhl do houští, vyndal nůž a rychle stáhl kůži z obličeje; nejdřív ji nařízl na krku a pak rozřízl napjatou kůži na lebce. Vzpomněl si, jak to viděl dělat Vlkohlava, psí obličej stáhl a seškrabal ze syrové kůže krev. Z větviček svázaných šlahouny břecťanu udělal rám a masku k této primitivní konstrukci připevnil.

Nervózně a opatrně si přiložil masku k obličejí. Vyšel na volné prostranství, obrátil se k vesnici a podíval se na svět očima divokého psa, ducha Cunhavalu, Lovce z onoho světa.

Chvíli bylo ticho, pak se rozkřičel a začal bít do prázdného vzduchu před obličejem.

Byl zavřen ve stísněném prostoru, téměř bez vzduchu, skákal po zářivě vybarvených dveřích, drápy sekal do dřeva, tělem narážel do měkké tkaniny, kterou byla potažena chodba, kde se plazil, bil sebou, kňučel... a skákal. Slyšel jakýsi hlas, zpočátku prosebný, potom hysterický: „Chci svého psa. Nechte mi ho. Prosím. Prosím. Nechte mi ho...“

V tom okamžiku se ocitl jinde, na místě, které bylo stejně malé a vydýchané. Slyšel psa, jak škrábe na dveře. Před očima mu vířily obrázky bojovníků. Koně ženoucí se temným lesem. Dunění kopyt. Tajemný nářek válečných trubek se tímto bizarním vězením hlasitě rozléhal. Chocholy z peří vlající ve větru. Světlo lesknoucí se na nezvykle zářivé, stříbřité zbroji.

A pak tam byla bolest a hlad, hlad, který Písmák dobře znal...

A znovu ten hlas, hlas malého démona, dítěte: „Mer-line. Artuši. Sire Gawaine. Sire Bedwyne. Sire Wulfe. Přijďte ke mně. No tak, přijďte. Přijďte.“

A další představy: vysoké věže, mohutné hradby, hluboké jezero kolem hrdého hradu. A Písmák-divoký pes cupital pod vzpínajícíma se nohama krásných, vysokých koní, zatímco psy desetkrát větší než on poslal na lov jelenů, kteří jako stromy čněli nad les, řičeli, volali a dusali; bylo slyšet třesk zbroje. A hudbu tvořenou nesmyslnými zvuky. Barevné vlajky plápolaly a pod vysokými, širokými stany se rodili urostlí, stříbřítí muži...

Dál už Písmák strach neunesl a zvedl se mu žaludek. Nejedl nic tak dlouho, že vyzvracel pouze bledou, kyselou tekutinu. Rozběhl se pryč od chladné, vlhké hliněné hradby, rval si masku z obličeje, snažil se nevnímat ječivý hlas dětského démona a zapudit z mysli ty děsivé, nepochopitelné vidiny stříbřitých mužů a hradů s bílými zdmi. Našel úkryt na kraji lesa,

zalezl do trní, ovinul se šípkem a ostružiním a zabořil obličej do plesnivé hromady kapradí a listí.

Démon na něj sáhl. Dotkl se ho prostřednictvím divokého psa. Polapil ho, udělal z něj psa a psí část démona ho popadla za údy a donutila ho vzpínat se, svíjet se a hrabat nohama jako to ubohé, šílené zvíře.

Ale ten hlas. Ten žalostný hlas: „Chci svého psa...“ Takový smutek. Takový strach. Taková samota.

Houštím se někdo rychle, zlověstně pohyboval. Písmák zakňučel a odplazil se hlouběji do lesní náruče. Ale ruka ho chytila a vytáhla ho zpátky za mokrou zadnici kalhot. Vlkohlav ho postavil na nohy a zatřásl jím, aby ztichl. Starý muž se shýbl pro zmačkanou psí masku, podíval se na ni a potom na chlapce.

„Jsi jenom obyčejný Písmák. Když si začneš hrát s magií, ucítíš kousnutí démonových zubů.“

Chlapec se snažil z pevného stisku svého pána vykrou-tit. „Viděl jsem vojáky v brněni. Zářili jako měsíc nad vodou. Viděl jsem bělostné hrady. Dotkl jsem se démona a jeho psa. Je velice mladý.“

Stisk pomalu povolil. Vlkohlav poklekl. Z toho, co mu mladý písař vyprávěl, byl nejdřív zmaten, pak ale zvítězilo znepokojení.

„No ovšem,“ zašeptal. „Tý ses určitě napil toho vývaru z lebky.“

„Ne! Nenapil! A nenapiju. I když mám hlad...“

Staré oči se mladíkovi zavrtaly do duše. Ale stará magie se ve své moudrosti sklonila před projeveným mladým talentem.

„Udělal jsi víc, než bych dokázal já,“ zavrčel šaman. „Jestli se umíš dotknout démonova syna, tak najdeš způsob, jak ho vykázat zpátky do děr v zemi.“ Muž zvedl rozbitou masku a vrátil ji učedníkovi. Položil chlapci ruku na rameno. „Říkáš, že jsi měl hlad?“

„Takový, že bych snědl psa... ne! Psa ne!“

Vlkohlav se zasmál a stiskl chlapcovu šíji pevněji. „A kde je tělo toho psa“ zeptal se tiše a Písmákovi se znovu vzbouřil žaludek.

III

Když Písmák dojedl - misku husté polévky a kus ovesné placky, dostal za úkol napsat:

Démonův charakter je zvláštní. Bud je mladý - snad v podobě Merkuru nebo Mabdagy - nebo vstřebal duši dítěte a právě muka této zápasící duše

se ve zbořeninách projevují. Podoba vesnice se ohýbá a křiví, až dostává vzhled, jaký ze své zkušenosti neznám. Jsou to stavby z jiného světa, z pekla. Písmák v démonovi duši dítěte cítí. Jeho oči mohou vidět věci a světy, které v mém pohledu chybí. Znamená to, že dovede nahlédnout branou v lebce do pekla. Já vidím jen to, co démon posílá branou na svět. Využiju k vyvolání démona Písmáka a 'putovní' masku, kterou tak pohotově zhotovil, a přivolám dětskou duši zpět. Je možné, že duch půjde s ní a podaří se mi ho zničit.

S rukou lehce položenou na chlapcově rameni se Vlkohlav vracel nerovnou stezkou mezi stromy k vyvýšenině, která se zvedala k valům. Den byl klidný. Bylo cítit déšť a s ním i vůni úrodné země. Ve stromech neklidně šramotila zvířata a Písmák se nervózně rozhlížel kolem sebe.

„Proč jsi toho psa zabil a udělal tu masku?“ zeptal se Vlkohlav.

Písmák zaryl prsty do mokré kůže a sklopil oči ke zbědovaným pozůstatkům psa. „Byl to impuls,“ řekl. „Vy sám jste mi řekl o deseti cestách do pekla... Věděl jsem o Cun-havalovi... A toho psa jsem nezabil...“

Vlkohlav se v chůzi usmál, jeho pohublá ivář se napjala. „Cunhaval: běh psa do neznáme země.“ Přikývl, tak trochu pyšný, že učedník přejal tolik z jeho tajného řemesla. „Jsou to staré cesty. Sám nosím *všechny* 'putovní masky', ale používám jen ducha, Mornduna. Když vcházím do onoho světa, vstupuji tam jako duch. Ale dnes zkusím démona vytáhnout do našeho světa. Utíkat budeš ty.“

Vesnice se znovu změnila. Kamenné zdi a věže, které teprve nedávno vyrostly z náspu do výšky, teď byly rozvalené, rozpadlé, zarostlé hložími a zkroucenými duby, malými, sukovitými stromky, vyrážejícími z puklin a rozdrobených cihel. Zato se nedaleko shluku chatrných domků a pustých zdí uprostřed prostranství tyčil vysoký kůl, na němž se třepetala vlajka.

Všechno bylo zahaleno hustou, ledovou mlhou, která zůstávala nehybně viset, přestože bylo slyšet a cítit, jak ruinami profukuje studený vítr. Když s Vlkohlavem procházeli mezi pobořenými stavbami. Písmák sebou škubal a nadsakoval při každém neobvyklém zvuku: zaržání koně, nenadálém zavření psa, zapraskání dřeva, řinčení zbroje a brnění.

U studny se v tom neskutečném větru neslyšně třepetaly cáry stanů a vlajek. Všude kolem se povalovaly úlomky oštěpů nesmírné délky. Na koňské tváři vytvarované z oceli se náhle zalesklo světlo. Bylo to něco jako maska nebo kovová ochrana pro válečné zvíře, odhozená mezi matnější lesk kostí.

Šaman cítil, jak se Písmák pod jeho lehkým sevřením začíná chvět a podíval se na něj. Tvář měl popelavou, ústa vlhká a rozevřená. Vlkohlav

zašmátral po primitivní psí masce, zvedl ji, přiložil ji učedníkovi na tvář a přivázal dřevěný rám břečťanovými šlahouny.

Písmák vykřikl a vychrlil ze sebe přívál slov, který vyvolal neklid ve skrytých výklencích zřícenin, snad mezi jejich ptačími obyvateli.

„*Sir Gawain* přišel do rozbořeného hradu a tam, mezi zřícenými kameny, našel ostatky mnoha rytířů. V mrazivém větru se třepetaly korouhve, poslední upomínka na statečné bojovníky! Král bude smutný, až najde tolik míst u *kulatého stolu* prázdných!“

Slova plynula do mlhavého ticha, ale zároveň jako by rozechvívala zemí. Vlkohlav se trochu přikrčil a stáhl chlapce k nízké zdi. Z mlhy vyjelo tryskem pět jezdců na černých, čabrak-ami přikrytých ořích. Hlavy měli nezakryté, ale hrud' jim chránily lesklé krunýře. Každý svíral dlouhé kopí zhotovené ze světlého dřeva. Za jízdy se smáli a pokřikovali na sebe. Vyjeli odnikud a pohltil je vzduch. Zeď za šamanem povolila. Couvl od ní a prudce zbystřenýma očima přihlížel, jak démon nasadil na rozpadající se kameny malou kulatou vížku.

Bylo tu nebezpečno!

Ale démon tady teď byl. Promlouval prostřednictvím chlapce. Zpíval jeho ústy. Slovo *sirgawain* neznamenal nic, ale to ostatní, co ze sebe Písmák vychrlil, znělo jako... skoro jako nějaká pověst.

„Co vidíš? Co slyšíš?“ zeptal se stařec a lesknoucima se očima pozoroval svěšené psí rysy a vystrašené oči svého učedníka za rozšířenými očními důlky.

Písmák si znenadáni přejel rukama po nohách a cukl sebou, jako by dostal ránu. Křičel bolestí. Jeho tělo jako by muselo snášet údery. Rozfňukal se a pak skoro zavr-něl: „Nebij mě. Prosím. Nebij mě...“

Pak vztekle vycenil zuby, obrátil se k Vlkohlavovi a začal se po vyzáblém, shrbeném muži sápat. Šaman chytil chlapce za ruce a nedovolil jeho okousaným nehtům, aby se mu zaryly do starého masa.

„Pusť mě ven!“ vykřikl učedník. „Pusť mě ven! Odemkni ty dveře! Neubližuj jí! Nebij maminku! Pusť mé ven! Přestaň křičet! Neřvi na ni! *Ty prase ožralé!* Taky tak *budu* mluvit! Přestaň na ni křičet!“

Pak nastala třetí změna a chlapec se rozplakal. Podlomila se mu kolena a šaman nechal tělo spadnout, ale dál držel ruce na mučeném, posedlém těle svého mladého přítele. Chlapci tekly slzy.

„*Kde jste?*“ vzlykal. „Proč nepřijdete? Gawaine... Artuši... *Kde jste?* Vyvolával jsem vás z knih. Proč nepřijdete?“

„Kde existuješ?“ zašeptal Vlkohlav na Písmáka, démonovi, který prostřednictvím nešťastného páraře promlouval. „Jak ti říkají? Kdo je to dítě?“

Písmák chvíli mlčel a pak se mu mezi drásavými vzlyky podařilo říct: „Jmenuju se Steven. Jmenuju se Steven. Ty jsi Gawain?“

„Kde jsi?“ vyzvídal věštec dál.

„Bydlím v *Gillinghamu*. To bys měl vědět. To bys měl vědět. O tohle místo jsi bojoval, abys je zachránil. A teď zachraň mě. Odved' mě z tohoto domu. Prosim tě! Odved' mě od otce...“

Ale ještě než Vlkodlak stačil říct něco dalšího, Písmák opět upadl do tranzu. Zmítal sebou v sevření svého pána a křičel, jako by hlasitě předčítal nějaký text: „Uprostřed starého města se nachází velká studna, která kdysi sahala do hloubi sta *stop*. Je nyní přístupná ze sklepení *Selfridgových*. Dva kameny s vyrytými jmény je možno najít v místním *muzeu*. Říká se jim *rytířské kameny* a jména Ealgawan a Badda legenda připisuje těm dvěma rytířům z Artušovy družiny (podle tradice Gawainovi a Bedwynovi), kteří se pokusili ochránit město *Gillingham* (tenkrát známé jako *Croucomagum* nebo kamenná mohyla) před početně silnějšími oddíly saského vojevůdce Gilly.“

Vlkohlav ohromeně poslouchal. Ale pomalu mu slova, nejpodivnější slova, jaká kdy slyšel, začala dávat jistý smysl.

Gillingham. Přízvuk byl neobvyklý, ale určitě to měla být Gillova osada, právě tato vesnice. Gillovi lidé se tu usadili. Artuš bylo jméno. Mnoho vojevůdců si tak říkalo. Vlkohlav si vzpomínal na jednoho urozeného Římana, který najímal jezdce ve vesnicích kolem Camulodunumu, na východě země. To bylo už před staletími. Ten muž se jmenoval Pwyl, ale nosil ve znaku medvěda bojujícího na život a na smrt s drakem a přezdívalo se mu *Artuš Rudá Větev*. Artuš. Jméno *Sella Fridgové* mu nic neříkalo; podle zvuku to mohlo být nějaké neznámé božstvo a zmínka se mohla týkat jeho svatyně.

Ale to, co Vlkohlava zaujalo především, byla *forma* přednesu. Zmínka o 'legendě'.

Odkud tento démonův syn volal do světa Gilly a jeho lidu? Proč využíval to dítě? Byly tyto myšlenky, tyto zmučené výkřiky projevem dětské *posedlosti*... nebo snad?

Šamanův myšlenkový proces byl prudce přetržen. Písmák začal skučet a výt jako pes, skrčil se a pak začal skákat a sápat se na zed' před ním.

„Můj pes! Můj pes!“ volal svým jazykem. Potom trhaně a děsivě zaštěkal.

Vlkohlav ho pleskl po zádech. „To je ono. Hledej! Přines! Najdi démona. Běž!“

Chlapec/pes se rozběhl pryč, zahodil svazek brk, pergamen i inkoust, mizel v otvorech v pobožených zdech, pronikal do samého srdce zřícenin, měnící se krajiny. Hledal studnu. Hledal vystrašené farmáře, které jakási potyčka a vítězoslavné zabití nepřátel přiměly k tomu, že svá jména vyryli do kamenů studny.

Vlkohlav svého učedníka následoval, a tak vstoupil i do vlhkého prostoru se smrdutou vodou, zeleným slizem potaženými stěnami a pronikavým puchem zla.

Šaman tam nenašel k vidění nic víc než pokrivená, zkamenělá těla dvou mužů, jejichž mrtvé tváře dosud prozrazovaly agonii, která je mučila, když se jejich údy nějakým záhadným způsobem *vstřebávaly* do kamenů studny. Zpola to byli lidé, zpola kámen; tvary rukou a nohou byly vymodelovány z šedozeleného pískovce, jakoby rukama *Řeků*, kteří tak krásně dovedli dávat tvary lidského těla pevné hlíně.

To všechno Vlkohlav zaznamenal, stejně jako fakt, že pro vysvobození těchto mužů z jejich kamenné smrti nemůže udělat nic.

Písmák stál vzpřímeně a díval se do šikmých, šednoucích kuželů světla, které pronikaly dovnitř škvírami mezi došky a trámy střechy.

Tvář měl zkřivenou bolestí. Psí maska ležela na podlaze. Pohyboval rty a pomalu začalo být slyšet i slova...

„Před sebou měl vysoké zdi *camelotu*.... Přijíždějící *sirgawain* slyšel zvuky *turnaje*... cítil osla na rožni... sto korouhví vlálo ve větru na stanech shromážděných Artušových rytířů... ze všech zemí se k hradu s bělostnými zdmi sjeli vybraní bojovníci svých králů... královna se dívala z vysoké věže... na zdech se třepetaly stuhy z bílého hedvábí a rytíři je vesele strhávali...“

„*Dost!*“

Vlkohlav pleskl chlapce po tváři a rázem byla posedlost pryč. Písmák se zatvářil překvapeně, pak jako by dostal strach. A ten sílil, jak cítil pohyby v zemi, praskání kamenů...

Nenadálá bělost, jako by zdi a římsy ztratily barvu...

Náhlý letní vítr...

Náhlý zvuk koní...

Vzduchem dusivé studny jakoby proplouvaly chomáče babího léta... Ženský hlas tiše zpíval, ale slova nedávala smysl.

Písmák se třásl. „Je to všechno v knize,“ vyhrkl. „Obrázky. Slova. To je všechno, co v místě, kde je uvězněn, má. Obrací stránky. A tam jsou

všichni ti duchové, obrovské hrady, věže, mohutní koně, stříbrní muži. Čte si v knize magických příběhů. Ach. Moje hlava! Jak to bolí! A on je tak sám!“

Zatímco chlapec zápasil s démonovou bolestí, Vlkohlav se opájel triumfem. Kniha magických příběhů. No ovšem! Démon se podíval na obrázky v knize kouzel a svět se podle toho vytvaroval. Tím, jak zpíval pekelné pověsti o bitvách a stříbrných rytířích, jak popisoval svůj svět, svět Gillovy vesnice se měnil. V cizím světě byla jména těch dvou mužů zapsána do Knihy pekel a *sama* tvořila příběh. To bylo to propojení. Démon se snažil ze svého žaláře uprchnout, a při tom deformoval bránu - *tuto kamennou studnu!* - a snažil se najít volný průchod do světa, kde by se sedláci před jeho mocí třáslí hrůzou.

Bylo to chytré, předstírat, že je *dítě*, které si čte v rukopisu psaném jakoby *pro* dítě.

Vlkohlav musel své úvahy říct nahlas. Jeho Písmákovi, který se na něj nejdřív díval nepřítomně, zkroutil tvář výraz hrůzy a chlapec vykřikl: „Ne! On není démon! Je to jenom chlapec. Jako já. Chlapec, zavřený a trestaný. Někde daleko odtud, ale svázaný s námi studnou. Praví démoni jsou ti lidé, kteří ho tam zavřeli. Ublížíjí mu. Odsuzují ho k osamění. Toto je jeho jediný útěk před bolestí. Snaží se najít u nás pomoc. Ne! *Není* to žádný démon. Nesmíte mu ublížit.“

„Tebe už posedl,“ zabručel chraptivě věštec, když viděl, jak chlapec kříví tvář. oči zalité slzami. „Měl jsem to poznat. Démon je na půli cesty sem.“

Písmák couvl a tvrdě narazil na zed, na jednu ze zkamenělých mrtvol. Prsty tápající po opoře se otřely o jedno z vyrytých jmen. Odtrhl ruku a zaskučel úplně stejně jako před hodinami polodivoký pes.

Vlkohlav pomalu sáhl do svého kouzelného vaku. Pozoroval při tom chlapce a zvažoval, plánoval, přemýšlel, jak s jeho novou posedlostí naložit.

„Vy mi nerozumíte,“ vyrazil ze sebe Písmák. „Když si nasadíte tu masku, třeba také uvidíte to, co jsem viděl já.“

Šaman vytáhl kostěný nůž vyřezaný z kančí lopatky. Byl vyleštěný, s vybroušeným ostrím. Leskl se shora dopadajícím světlem.

Písmák vzlykl. S mocným šamanem se nemohl měřit. Jako šipka proběhl prostorem studně, klouzáje po vlhkých kamenech. Stařec se vrhl za ním. Chlapec popadl psí masku, přitiskl si ji na tvář a horečně si zavázal břechťan za hlavou. Divoce, hlasitě zavyl. Na obranu zvedl ruce. V očích, dívajících se z Cunhavalovy stezky, se mu zalesklo.

„Jdu pro tebe!“ vykřikl a ten druhý chlapec přestal obracet stránky. Pes se vrhl na dveře. Zvětšil se. Zdivočel.

Tělem narazil do dveří a dům se zachvěl. Chlapec vyskočil z postele, doběhl k otlučeným dveřím a poslouchal.

„To je můj pes! Nechte mi ho!“

Písmák znovu skočil. Napjal přední nohy, natáhl drápy. Narazil do Vlkohlava, narazil do dveří a dveře povolily. Krátce cítil bolest a pak milující ruce kolem krku, čechrající mu srst na hlavě a na tvářích. Slzy radosti. Veselé výkřiky. A také řev, hrubý, zlostný, opilecký řev. Mužský hlas. Nějaká žena zavřískla.

Ale chlapec a jeho pes už byli venku, vylezli oknem na podestě, přeběhli po střeše garáže a uháněli dolů k městu, kde hučela auta a kde čekala svoboda.

